

Insolvenční návrh

Jestliže ke dni, kdy insolvenčnímu soudu dojde společný návrh manželů na povolení oddlužení, neprobíhá (není zahájeno) na základě náležitě podepsaného insolvenčního návrhu (došlého insolvenčnímu soudu nejpozději společně se společným návrhem manželů na povolení oddlužení, lhotejno, zda jde o insolvenční návrh věřitelský nebo dlužnický) insolvenční řízení na majetek těchto manželů, nemá společný návrh manželů na povolení oddlužení žádné účinky (zejména není důvod s ním nakládat jako s vadným „insolvenčním návrhem“). Odmítne-li insolvenční soud insolvenční návrh manželů (dlužníků), s nímž je spojen společný návrh manželů na povolení oddlužení, insolvenční řízení tím končí. Postup, jímž insolvenční soud společně s rozhodnutím o odmítnutí insolvenčního návrhu manželů (nebo dokonce později) odmítne i společný návrh manželů na povolení oddlužení (s insolvenčním návrhem spojený) je procesně vadný (právní mocí usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu končí insolvenční řízení tak jako tak).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 3107/2015, ze dne 31.7.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného GRANT BOHEMIA s. r. o., se sídlem v P., proti povinným 1/ Z. L., a 2/ E. L., zastoupeným Mgr. Š.J., advokátem, se sídlem v P., pro částku 3.345.910,91 Kč s příslušenstvím a smluvní pokutu, o udělení příklepu, vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 0 Nc 1880/2006 a u soudního exekutora Mgr. V.J., Exekutorský úřad Kutná Hora, pod sp. zn. 192 Ex 140/06, o dovolání povinných proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. února 2015, č. j. 24 Co 473/2014-278, tak, že dovolání povinné se zamítá. Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. února 2015, č. j. 24 Co 473/2014-278, se v té části, kterou odvolací soud rozhodl o odvolání povinného proti usnesení soudního exekutora Exekutorského úřadu Kutná Hora Mgr. V.J. ze dne 12. listopadu 2011, č. j. 192 Ex 140/06-237, mění tak, že odvolání povinného se odmítá.

Z odůvodnění:

V exekuční věci oprávněného GRANT BOHEMIA s. r. o. vedené proti povinným 1/ Z. L. (dále též jen „Z. L.“) a 2/ E. L. (dále též jen „E. L.“) u Okresního soudu v Semilech (dále jen „okresní soud“) pod sp. zn. 0 Nc 1880/2006, soudní exekutor Exekutorského úřadu Kutná Hora Mgr. V.J. (dále jen „soudní exekutor“) usnesením ze dne 12. listopadu 2011, č. j. 192 Ex 140/06-237:

[1] Udělil vydražiteli T. J. příklep na vydražené (ve výroku označené) nemovité věci nacházející se v katastrálním území R. (dále jen „nemovitosti“) za nejvyšší podání 769.400 Kč (bod I. výroku).

[2] Stanovil vydražiteli lhůtu k zaplacení nevyššího podání do 30 dnů od právní moci usnesení o příklepu, s tím, že na nejvyšší podání se započítává vydražitelem složená jistota ve výši 50.000 Kč (bod II. výroku).

[3] Určil, že dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání; jestliže však podali proti příklepu námítky, vrátí se jim po právní moci usnesení o příklepu (bod III. výroku).

Soudní exekutor vyšel z toho, že při dražbě nemovitostí, jež se konala 12. listopadu 2014, učinil vydražitel nejvyšší podání, přičemž při dražebním jednání nebyly vzneseny žádné námítky proti udělení příklepu vydražiteli. Na tomto základě pak udělil vydražiteli příklep podle § 69 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu), a o změně dalších

zákonů, ve spojení s § 336j zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“). Lhůtu k zaplacení nejvyššího podání určil soudní exekutor podle § 69 exekučního řádu, ve spojení s § 336j odst. 4 o. s. ř.

K odvolání povinných Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 2. února 2015, č. j. 24 Co 473/2014-278, potvrdil usnesení o příklepu.

Odvolací soud vyšel dále z toho, že:

- [1] Usnesením ze dne 5. září 2006, č. j. 0 Nc 1880/2006-6, nařídil okresní soud exekuci vůči oběma povinným (zavázaným k zaplacení vymáhané částky společně a nerozdílně).
- [2] Soudní exekutor udělil příklep pouze k nemovitostem ve výlučném vlastnictví povinné E. L.
- [3] Od 6. listopadu 2013 je vedeno u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též jen „insolvenční soud“) pod sp. zn. KSHK 40 INS 31307/2013 insolvenční řízení na majetek povinného Z. L.
- [4] Usnesením ze dne 6. února 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-A-9, insolvenční soud pravomocně rozhodl, že se nepřihlíží ke společnému insolvenčnímu návrhu povinných.
- [5] Usnesením ze dne 29. srpna 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-20 (které nabylo právní moci dne 16. září 2014), insolvenční soud rozhodl, že se nepřihlíží ke společnému návrhu povinných na povolení oddlužení.

Na tomto základě odvolací soud uzavřel, že:

- [1] V dané věci nejde o případ dle § 36 odst. 2 exekučního řádu.
- [2] Insolvenční řízení na majetek povinné E. L. vedeno není a nebylo.
- [3] Jelikož se nepřihlíží ke společnému návrhu povinných na povolení oddlužení, jde o stav, jako kdyby takový návrh nebyl nikdy podán [§ 97 odst. 2 a 4 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona)] a námitka povinných, že nebylo rozhodnuto o návrhu povinné E. L. na povolení oddlužení, není důvodná.
- [4] Soudní exekutor tedy neporušil zákon tím, že dne 12. listopadu 2014 provedl dražební jednání a udělil vydražiteli příklep. Dražil totiž jen nemovitosti povinné E. L., vůči níž není vedeno (zahájeno) žádné insolvenční řízení, a již se nedotýká insolvenční řízení vedené vůči povinnému Z. L. (takže nemůže být překážkou provedení exekuce ve smyslu § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona).

Proti usnesení odvolacího soudu podali povinní dovolání, jehož přípustnost vymezují ve smyslu ustanovení 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právních otázek, které v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, jakož i na vyřešení právní otázky, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, konkrétně na vyřešení:

- 1/ Dovolacím soudem neřešené otázky možnosti prodeje nemovité věci v exekuční dražbě v situaci, kdy v rámci současně probíhajícího insolvenčního řízení podal povinný návrh na povolení oddlužení, který dosud nebyl pravomocně odklizen; insolvenční soud nepravomocně rozhodl, že se nepřihlíží k návrhu na povolení oddlužení, a povinná E. L. neměla možnost se proti tomuto rozhodnutí bránit odvoláním, jelikož insolvenční soud účastníky poučil, že odvolání není přípustné.
- 2/ Dovolacím soudem neřešené otázky, zda se při podaném společném návrhu manželů na povolení oddlužení stává manžel dlužníka účastníkem insolvenčního řízení dnem podání návrhu (jak tvrdí dovolatelé), nebo až poté, co budou odstraněny případné vady insolvenčního návrhu.
- 3/ Od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu odchýlně řešené otázky účinků ustanovení § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona [jež odvolací soud pominul tím, že potvrdil usnesení o příklepu, ačkoli povinná E. L. je účastnicí insolvenčního řízení (vzhledem ke společnému návrhu manželů na povolení oddlužení)].

K položeným právním otázkám argumentují dovolatelé průběhem insolvenčního řízení vedeného u insolvenčního soudu pod sp. zn. KSHK 40 INS 31307/2013, a průběhem exekučního řízení, dovozující na tomto základě, že ke 12. listopadu 2014 bránilo provedení exekuce ustanovení § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona. Na podporu tohoto závěru dovolatelé argumentují též obsahem usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. března 2015, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 1 VSPH 2179/2014-B-61 (vydaným v insolvenční věci Z. L.).

Dovolatelé proto požadují, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2013) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. (když pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř., vypočtených v § 238 o. s. ř.) a to pro posouzení otázek dovoláním otevřených (v insolvenčních souvislostech beze zbytku nezodpovězených).

Nejvyšší soud se - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - nejprve zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolateli, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Pro posouzení účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení na exekuční řízení povinných jsou rozhodující následující údaje o stavu insolvenčního řízení vedeného u insolvenčního soudu pod sp. zn. KSHK 40 INS 31307/2013:

[1] Insolvenčním návrhem ze dne 6. listopadu 2013 (podaným u insolvenčního soudu téhož dne) se věřitel FINCOM TRADE LTD. (dále jen „věřitel F“) domáhal zjištění úpadku dlužníka Z. L.

[2] Vyhláškou ze dne 6. listopadu 2013, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-A-2, zveřejněnou v insolvenčním rejstříku téhož dne v 14.33 hodin, oznámil insolvenční soud, že se zahajuje insolvenční řízení na majetek dlužníka Z. L.

[3] Podáním předaným na poštu k přepravě dne 17. ledna 2014 a došlým insolvenčnímu soudu dne 20. ledna 2014 (A-8), učiněným na formuláři dostupném na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti a označeném jako „Návrh na povolení oddlužení“ (dále též jen „formulář“), podali Z. L. a E. L. (jako dlužníci) společně insolvenční návrh spojený s jejich společným návrhem na povolení oddlužení (srov. bod 7 formuláře). Podpis E. L. na formuláři však nebyl úředně ověřen.

[4] Usnesením ze dne 6. února 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-A-9, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 8.21 hodin, rozhodl insolvenční soud (odkazuje na ustanovení § 97 odst. 2 a 4 insolvenčního zákona), že se nepřihlíží k insolvenčnímu návrhu manželů Z. L. a E. L. pro absenci ověřeného podpisu E. L., s poučením o nepřípustnosti odvolání (podloženým poukazem na § 97 odst. 4 insolvenčního zákona). Usnesení doručil insolvenční soud zvlášť (poštou) Z. L. dne 21. února 2014 a E. L. dne 24. února 2014 (srov. doručenky u A-9); 24. únor 2014 je v insolvenčním rejstříku vyznačen jako den právní moci usnesení. Proti tomuto usnesení nebyl podán opravný prostředek.

[5] Usnesením ze dne 10. dubna 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-A-16, zveřejněným v

insolvenčním rejstříku téhož dne v 9.20 hodin, insolvenční soud mimo jiné:

- 1/ Zjistil úpadek dlužníka Z. L. (bod I. výroku).
- 2/ Prohlásil konkurs na majetek dlužníka Z. L. (bod II. výroku), s tím, že konkurs bude projednáván jako nepatrný (bod V. výroku).
- 3/ Insolvenčním správcem dlužníka ustanovil JUDr. Lukáše Kučeru (bod III. výroku).
- 4/ Určil, že účinky rozhodnutí o úpadku nastávají okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku (bod IV. výroku).

[6] O odvolání Z. L. i E. L. proti usnesení insolvenčního soudu z 10. dubna 2014 rozhodl Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 19. června 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 1 VSPH 989/2014-A-32, zveřejněným v insolvenčním rejstříku 24. června 2014 v 14.23 hodin, tak, že:

- 1/ Potvrdil usnesení insolvenčního soudu v bodě I. výroku (první výrok, část věty před středníkem).
- 2/ Zrušil usnesení insolvenčního soudu v bodech II., IV. a V. výroku a věc potud vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení (první výrok, část věty za středníkem).
- 3/ Odmítl odvolání E. L. (druhý výrok).

Zrušující výrok odůvodnil odvolací soud tím, že o návrhu dlužníka Z. L. na povolení oddlužení insolvenční soud dosud nerozhodl, takže konkurs byl prohlášen předčasně.

Výrok o odmítnutí odvolání E. L. odůvodnil odvolací soud tím, že ta zatím není účastnicí tohoto insolvenčního řízení (k jejímu insolvenčnímu návrhu se nepřihlíží), takže potud podala odvolání osoba, jež k tomu nebyla oprávněna (§ 218 písm. b/ o. s. ř.)

V závěru odůvodnění rozhodnutí odvolací soud uvedl, že v dalším řízení se insolvenční soud postupem podle § 393 insolvenčního zákona nejprve pokusí o odstranění vad návrhu na povolení oddlužení a teprve poté rozhodne o způsobu řešení úpadku dlužníka, eventuálně též jeho manželky.

[7] Usnesením ze dne 29. srpna 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-20, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 13.15 hodin, insolvenční soud rozhodl, že se nepřihlíží ke společnému návrhu manželů Z. L. a E. L. na povolení oddlužení. Usnesení odůvodnil tím, že návrh na povolení oddlužení je možné podat nejdříve současně s insolvenčním návrhem, ke kterému se však v tomto případě nepřihlíží. Podání není ani návrhem na povolení oddlužení ve věci dlužníka Z. L., jelikož z něj nelyne, že když byl takový návrh (řádne) podepsán jen jedním z manželů, měl by být považován za jeho návrh na povolení oddlužení. Usnesení obsahuje poučení o nepřipustnosti odvolání (podložené poukazem na § 97 odst. 4 insolvenčního zákona). Usnesení doručil insolvenční soud zvlášť (poštou) Z. L. i E. L. dne 15. září 2014 (srov. doručenky u B-20).

[8] Usnesením ze dne 8. září 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-33, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 14.16 hodin, ve znění opravného usnesení ze dne 9. září 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-34, zveřejněného v insolvenčním rejstříku téhož dne v 13.31 hodin, insolvenční soud opět prohlásil konkurs na majetek dlužníka Z. L. (bod I. výroku), s tím, že konkurs bude projednáván jako nepatrný (bod III. výroku) a určil, že účinky rozhodnutí o prohlášení konkursu nastávají okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku (bod II. výroku).

[9] Usnesením ze dne 25. listopadu 2014, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-47, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 14.23 hodin, zamítl insolvenční soud návrh dlužníka Z. L. na nařízení předběžného opatření, jímž by insolvenční soud zakázal soudnímu exekutorovi další provádění exekuce formou dražby nemovitostí ve vlastnictví či spoluvlastnictví manželky dlužníka E. L. do doby, než bude postaveno najisto, zda je E. L. jako dlužnice účastníkem tohoto insolvenčního

řízení.

[10] Usnesením ze dne 17. března 2015, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 1 VSPH 2179/2014-B-61, zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 25. března 2015 v 12.01 hodin, zrušil Vrchní soud v Praze k odvolání dlužníka Z. L. usnesení insolvenčního soudu ze dne 8. září 2014, ve znění opravného usnesení ze dne 9. září 2014 a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

[11] Usnesením ze dne 1. června 2015, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 1 VSPH 2179/2014-B-71, zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 8. června 2015 v 11.49 hodin, zrušil Vrchní soud v Praze (k odvolání dlužníka Z. L.) usnesení insolvenčního soudu ze dne 29. srpna 2014 a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

[12] Usnesením ze dne 25. června 2015, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 3 VSPH 2548/2014-B-75, zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 9. července 2015 v 15.00 hodin, zrušil Vrchní soud v Praze (k odvolání dlužníka Z. L.) usnesení insolvenčního soudu ze dne 25. listopadu 2014 a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

[13] Usnesením ze dne 10. srpna 2015, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-78, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 12.18 hodin, odmítl insolvenční soud návrh E. L. na povolení oddlužení podle § 390 odst. 3 insolvenčního zákona jako podaný osobou neoprávněnou.

[14] Usnesením ze dne 29. srpna 2016, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 2 VSPH 1787/2015-B-96, zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 30. srpna 2016 v 8.31 hodin, potvrdil Vrchní soud v Praze (k odvolání E. L.) usnesení insolvenčního soudu ze dne 10. srpna 2015.

[15] Usnesením ze dne 8. prosince 2016, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-113, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 15.42 hodin, zamítl insolvenční soud návrh dlužníka Z. L. na povolení oddlužení (bod I. výroku) a prohlásil konkurs na majetek dlužníka Z. L. (bod II. výroku).

[16] Usnesením ze dne 9. prosince 2016, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013-B-114, zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 8.30 hodin, zamítl insolvenční soud opět návrh dlužníka Z. L. na nařízení předběžného opatření, jímž by insolvenční soud zakázal soudnímu exekutorovi další provádění exekuce formou dražby nemovitostí ve vlastnictví či spoluvlastnictví manželky dlužníka E. L. do doby, než bude postaveno najisto, zda je E. L. jako dlužnice účastníkem tohoto insolvenčního řízení.

[17] Usnesením ze dne 30. června 2017, č. j. KSHK 40 INS 31307/2013, 2 VSPH 850/2017-B-142, zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 3. července 2017 v 14.34 hodin, potvrdil Vrchní soud v Praze (k odvolání dlužníka Z. L.) usnesení insolvenčního soudu ze dne 9. prosince 2016.

Ustanovení § 109 insolvenčního zákona ve znění účinném v době, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení na majetek povinného Z. L. (6. listopadu 2013), tj. naposledy ve znění zákona č. [185/2013](#) Sb., mělo tuto podobu:

§ 109

(1) Se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky:

(...)

c/ výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést; k úkonům a rozhodnutím, které tomu odporují, se nepřihlíží.

(...)

(4) Účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku.

(5) Nestanoví-li zákon u některého ze způsobů řešení úpadku jinak, trvají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení do skončení insolvenčního řízení, a jde-li o reorganizaci, do schválení reorganizačního plánu.

S účinností od 1. ledna 2014 novelou provedenou zákonem č. [294/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [312/2006](#) Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů bylo předmětné ustanovení změněno do následující podoby (jež se nezměnila do vydání napadeného usnesení):

§ 109

(1) Se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky:

(...)

c/ výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést. Pro pohledávky za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávky jim na roveň postavené (§ 169) však lze provést nebo vést výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek náležející do majetkové podstaty dlužníka, na základě rozhodnutí insolvenčního soudu vydaného podle § 203 odst. 5 a s omezeními tímto rozhodnutím založenými. Není-li dále stanoveno jinak, výkon rozhodnutí nebo exekuce se i nadále nařizuje nebo zahajuje a provádí proti povinnému, (...).

(2) Úkonem, jímž se provádí výkon rozhodnutí nebo exekuce, není úkon učiněný k zajištění dlužníkovu majetku pro účely jeho postižení takovým výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Se zahájením insolvenčního řízení se spojují také další účinky stanovené zákonem.

(4) Účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku.

(5) Nestanoví-li zákon u některého ze způsobů řešení úpadku jinak, trvají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení do skončení insolvenčního řízení, a jde-li o reorganizaci, do schválení reorganizačního plánu.

(6) K rozhodnutím a opatřením přijatým při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce v rozporu s omezením podle odstavce 1 písm. c) se v insolvenčním řízení nepřihlíží. Je-li to nezbytné k naplnění účelu insolvenčního řízení, může insolvenční soud kdykoli i bez návrhu pozastavit vykonatelnost nebo odložit právní moc rozhodnutí nebo opatření přijatých při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce v rozporu s omezením podle odstavce 1 písm. c); může také zakázat přijetí rozhodnutí nebo opatření připravovaných při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce v rozporu s omezením podle odstavce 1 písm. c/. Proti rozhodnutí insolvenčního soudu podle věty druhé mohou podat odvolání účastníci řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce; těmto osobám, jakož i orgánu nebo osobě, která rozhodnutí nebo opatření při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce přijala nebo připravovala, se rozhodnutí insolvenčního soudu podle věty druhé doručuje zvlášť.

Ustanovení § 97 a § 107 insolvenčního zákona (ve znění účinném v době od 1. ledna 2014 do vydání napadeného usnesení, pro věc rozhodném) měla tuto podobu:

Zahájení insolvenčního řízení

§ 97

(1) Insolvenční řízení lze zahájit jen na návrh; zahajuje se dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu.

(2) Insolvenční návrh musí být v listinné podobě opatřen úředně ověřeným podpisem osoby, která jej

podala, nebo v elektronické podobě jejím uznávaným elektronickým podpisem, nebo zaslán prostřednictvím její datové schránky; jinak se k němu nepřihlíží.

(...)

(4) O tom, že se k insolvenčnímu návrhu nepřihlíží, vyrozumí insolvenční soud insolvenčního navrhovatele usnesením, proti němuž nejsou opravné prostředky přípustné a které mu doručí zvlášť; ustanovení tohoto zákona o doručení vyhláškou se nepoužije.

(...)

§ 107

(1) Další insolvenční návrh podaný na majetek téhož dlužníka dříve, než insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku, se považuje za přistoupení k řízení. Od okamžiku, kdy takový návrh dojde insolvenčnímu soudu, u kterého probíhá řízení o původním insolvenčním návrhu, se osoba, která jej podala, považuje za dalšího insolvenčního navrhovatele.

(2) Pro dalšího insolvenčního navrhovatele platí stav řízení v době jeho přistoupení k řízení.

(...)

V takto ustaveném právním rámci činí Nejvyšší soud k dovoláním položeným otázkám následující závěry:

I. K mezím přezkumné činnosti dovolacího soudu.

[1] Podle ustanovení § 241a odst. 6 o. s. ř. v dovolání nelze uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy. Pro posouzení správnosti napadeného usnesení tudíž není rozhodující obsah usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. března 2015 (na něž se poukazuje v dovolání).

Totéž platí pro ty z údajů o stavu insolvenčního řízení (popsaných Nejvyšším soudem výše pod body [1] až [17]), jež se týkají doby po 2. únoru 2015 (srov. opět výše body [10] až [17]). Důvod, pro který Nejvyšší soud tyto údaje výše zmiňuje, tkví v tom, že aktuální stav insolvenčního řízení by mohl mít vliv na posouzení účinků insolvenčního řízení na dovolací řízení v této věci (což se nestalo, jak bude dále rozvedeno).

II. K účinkům insolvenčního návrhu povinných z 20. ledna 2014.

[1] Z výše podaného přehledu plyne, že až do 20. ledna 2014 bylo předmětné insolvenční řízení vedeno (na základě věřitelského insolvenčního návrhu) jen na majetek dlužníka Z. L. jen ohledně něj se (s přihlédnutím k vyhlášce ze dne 6. listopadu 2013, kterou insolvenční soud oznámil zahájení insolvenčního řízení) prosazovaly účinky předjímané ustanovením § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona.

[2] Kdyby byl insolvenční návrh z 20. ledna 2014, podaný Z. L. a E. L., řádně podepsán, měl by v té části, ve které jej podal dlužník Z. L., účinky přistoupení k řízení o původním insolvenčním návrhu (věřitele F); nešlo by o samostatný insolvenční návrh dlužníka Z. L. Srov. k tomu dále důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2012, sen. zn. 29 NSČR 20/2012, uveřejněného pod číslem 98/2012 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2012, sen. zn. 29 NSČR 21/2012, uveřejněného pod číslem 99/2012 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek usnesení jsou (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupná i na webových stránkách Nejvyššího soudu. V té části, ve které jej podala (jako dlužnice) E. L., by měl (ohledně E. L.) účinky původního insolvenčního návrhu a 20. ledna 2014, kdy došel insolvenčnímu soudu, by jím bylo zahájeno insolvenční řízení na majetek dlužnice E. L. (srov. § 97 odst. 1 část věty za středníkem insolvenčního zákona).

[3] Již v důvodech usnesení ze dne 27. září 2011, sen. zn. 29 NSČR 51/2011, uveřejněného pod číslem 33/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 33/2012“), nicméně Nejvyšší soud zformuloval závěr, že podmínka uvedená v § 97 odst. 2 insolvenčního zákona (co do náležitosti podpisu insolvenčního návrhu) platí i pro „další insolvenční návrh“ ve smyslu § 107 odst. 1 insolvenčního zákona. K závěrům obsaženým v R 33/2012 se Nejvyšší soud přihlásil v usnesení ze dne 26. února 2015, sen. zn. 29 NSČR 11/2013, kde dodal, že nelze odstraňovat vady „dalšího insolvenčního návrhu“, k němuž se nepřihlíží, a takový insolvenční návrh se ani nedoručuje.

[4] Budiž dodáno, že oproti právnímu stavu, z něž vyšel Nejvyšší soud v R 33/2012 i v usnesení sen. zn. 29 NSČR 11/2013, ustanovení § 97 odst. 4 insolvenčního zákona s účinností od 1. ledna 2014 insolvenčnímu soudu ukládalo, aby o tom, že se k insolvenčnímu návrhu nepřihlíží, vyrozuměl insolvenčního navrhovatele usnesením, proti němuž nejsou opravné prostředky přípustné. Toto ustanovení rovněž platí i pro „další insolvenční návrh“ (jímž bylo podání z 20. ledna 2014 v rozsahu, v němž je činil dlužník Z. L.).

[5] Povinnost dle § 97 odst. 4 insolvenčního zákona splnil insolvenční soud usnesením ze dne 6. února 2014, jímž bylo E. L. dáno najevo, že podáním došlým insolvenčnímu soudu 20. ledna 2014 insolvenční řízení ohledně svého majetku ne zahájila (k podání se nepřihlíží proto, že insolvenční návrh nebyl řádně podepsán, takže vůči E. L. nenastal ani účinek zahájení řízení dle § 97 odst. 1 části věty za středníkem insolvenčního zákona).

[6] Argumentace dovolatelů je právně bezcenná, spojují-li úvahy o účincích spojených se zahájením řízení s (údajně) nevypořádaným (společným) návrhem Z. L. a E. L. na povolení oddlužení. K této problematice se Nejvyšší soud vyjádřil již v důvodech usnesení ze dne 27. ledna 2010, sen. zn. 29 NSČR 1/2008, uveřejněného pod číslem 88/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 88/2010“), takto:

1/ Samotný návrh na povolení oddlužení není ani při dodržení všech požadavků kladených insolvenčním zákonem na jeho obsah podáním způsobilým zahájit insolvenční řízení (tím je pouze obsahově řádný a náležitě podepsaný insolvenční návrh).
2/ Usnesení, jímž insolvenční soud odmítá dlužnický insolvenční návrh dle § 128 odst. 1 insolvenčního zákona, není usnesením o odmítnutí návrhu na povolení oddlužení, bez zřetele k tomu, že dlužník takový návrh (na povolení oddlužení) podal spolu s insolvenčním návrhem.
3/ Má-li insolvenční návrh dlužníka nedostatky, pro které nelze pokračovat v insolvenčním řízení tímto návrhem zahájeném, insolvenční soud jej odmítne podle § 128 odst. 1 insolvenčního zákona. Takové rozhodnutí (usnesení) insolvenčního soudu je rozhodnutím, jímž se insolvenční řízení končí, takže je bezpředmětné zabývat se (z hlediska možných vad nebo včasnosti) návrhem na povolení oddlužení, který dlužník podal souběžně s tímto insolvenčním návrhem. Rozhodnutí o způsobu řešení dlužníkovy úpadku jímž je u oddlužení rozhodnutí o povolení oddlužení (srov. § 4 odst. 2 písm. c/ insolvenčního zákona) totiž může být vydáno, jen bylo-li již vydáno rozhodnutí o (dlužníkově) úpadku ve smyslu § 136 insolvenčního zákona.

[7] Rozhodnutí o odmítnutí návrhu na povolení oddlužení vydané (současně) s odmítnutím insolvenčního návrhu označil Nejvyšší soud v R 88/2010 za zbytečné.

[8] Vše, co bylo dosud judikováno v R 88/2010 o účincích „návrhu na povolení oddlužení“, platí (od 1. ledna 2014) i „pro společný návrh manželů na povolení oddlužení“ ve smyslu § 394a insolvenčního zákona.

[9] Jinak řečeno:

1/ Jestliže ke dni, kdy insolvenčnímu soudu dojde společný návrh manželů na povolení oddlužení, neprobíhá (není zahájeno) na základě náležitě podepsaného insolvenčního návrhu (došlého

insolvenčnímu soudu nejpozději společně se společným návrhem manželů na povolení oddlužení, lhotejno, zda jde o insolvenční návrh věřitelský nebo dlužnický) insolvenční řízení na majetek těchto manželů, nemá společný návrh manželů na povolení oddlužení žádné účinky (zejména není důvod s ním nakládat jako s vadným „insolvenčním návrhem“).

2/ Odmítne-li insolvenční soud insolvenční návrh manželů (dlužníků), s nímž je spojen společný návrh manželů na povolení oddlužení, insolvenční řízení tím končí. Postup, jímž insolvenční soud společně s rozhodnutím o odmítnutí insolvenčního návrhu manželů (nebo dokonce později) odmítne i společný návrh manželů na povolení oddlužení (s insolvenčním návrhem spojený) je procesně vadný (právní mocí usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu končí insolvenční řízení tak jako tak).

[10] Závěry formulované výše k účinkům odmítnutí insolvenčního návrhu jak ty, jež se týkají samostatného návrhu na povolení oddlužení (podle R 88/2010), tak ty, jež se týkají společného návrhu manželů na povolení oddlužení) se tím více uplatní ohledně insolvenčního návrhu, k němuž se (jako v této věci) vůbec nepřihlíží (jímž insolvenční řízení ani nebylo zahájeno). Jinak řečeno, poté, co insolvenční soud vydá usnesení, jímž manžele (dlužníky) vyrozumí (dle § 97 odst. 4 insolvenčního zákona), že k insolvenčnímu návrhu manželů (dlužníků), s nímž je spojen společný návrh manželů na povolení oddlužení, se nepřihlíží, již nevydává žádné rozhodnutí o společném návrhu manželů na povolení oddlužení, jelikož neprobíhá žádné insolvenční řízení.

[11] V poměrech dané věci je nutno zohlednit (nad rámec výše formulovaných závěrů), že poté, co insolvenční soud vydal usnesení, jímž manžele (dlužníky) vyrozuměl, že k jejich insolvenčnímu návrhu z 20. ledna 2014 (s nímž byl spojen společný návrh manželů na povolení oddlužení) se nepřihlíží, nadále probíhalo insolvenční řízení na majetek dlužníka Z. L. (zahájené insolvenčním návrhem věřitele F). Odtud plynula nutnost vypořádat se se společným návrhem manželů na povolení oddlužení coby s podáním dlužníka Z. L. Ve vztahu k E. L. zde však neprobíhalo žádné insolvenční řízení, v jehož rámci by bylo nutné se zabývat tím, že společný návrh manželů na povolení oddlužení podala i ona.

[12] Lze tedy shrnout, že E. L. v době od 6. listopadu 2013 do vydání napadeného usnesení neučinila v insolvenčním řízení vedeném na majetek dlužníka Z. L. žádný procesní úkon (žádné podání), jímž by zahájila insolvenční řízení i ve vztahu ke svému majetku. Takové insolvenční řízení nezačala E. L. ani samostatně (mimo rámec insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka Z. L.).

III. K vlivu účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení na exekuční řízení povinných.

[1] Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení na majetek dlužníka (dlužníků) ve smyslu ustanovení § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona (lhotejno, zda ve znění účinném před nebo po 1. lednu 2014) nastávají (ve shodě s § 109 odst. 4 insolvenčního zákona) až okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku (nikoli dříve). Okamžik, kdy nastávají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení na majetek dlužníka (dlužníků), nelze zaměňovat s vlastním zahájením insolvenčního řízení; insolvenční řízení je totiž (jak dříve zmíněno) zahájeno již „dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu“ (§ 97 odst. 1 část věty za středníkem insolvenčního zákona).

[2] V poměrech dané věci je zřejmé, že vyhláška ze dne 6. listopadu 2013, kterou insolvenční soud oznámil zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka Z. L., vyvolala (téhož dne v 14.33 hodin) účinky předjímané ustanovením § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona jen ve vztahu k majetku dlužníka Z. L. Závěr, že ohledně E. L. zde nebylo žádné překážky, jež by bránila pokračování exekuce postihující její výlučný majetek, tedy nebyl a není závislý ani na tom, zda zde v době vydání napadeného usnesení byl nějaký nevypořádaný (podle E. L.) procesní úkon (insolvenční návrh E. L. nebo jen návrh na povolení oddlužení podaný E. L.); podstatné je, zda insolvenční soud vydal (a v

insolvenčním rejstříku zveřejnil) vyhlášku, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení na majetek E. L. Taková vyhláška však v době vydání napadeného usnesení nebyla vydána.

Tento závěr s sebou nese konečné posouzení podaných dovolání jako nedůvodných (poměřováno uplatněnou dovolací argumentací).

U přípustného dovolání přihlíží Nejvyšší soud z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.) též k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takovou vadou pak řízení trpí ve vztahu k dovolateli (povinnému Z. L.). Osobami oprávněnými k podání odvolání proti usnesení o příklepu jsou (v rozhodné době byly) osoby uvedené v § 336k odst. 1 a 2 o. s. ř. (v rozhodném znění). Radí-li ovšem označené ustanovení mezi takové osoby „povinného“, pak tím zjevně má na mysli povinného jako osobu, jejíž majetek je postižen usnesením o příklepu. V daném případě však takovou osobou byla pouze povinná E. L. (dovolatelka). Usnesení o příklepu se (totiž) týkalo výlučně jejího majetku; vůči povinnému Z. L. nepůsobilo a ani nemohlo působit, když účastníci, soudní exekutor i odvolací soud byli ve shodě v tom, že vůči povinnému Z. L. se od 6. listopadu 2013 prosazovaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení na jeho majetek (včetně účinku dle § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona). Podal-li povinný Z. L. odvolání proti usnesení o příklepu, jež se týkalo výlučně povinné E. L., pak odvolání bylo v tomto rozsahu podáno někým, kdo k odvolání není oprávněn (§ 218 písm. b/ o. s. ř.) a odvolací soud pochybil, jestliže odvolání povinného Z. L. věcně projednal (ač správně je měl odmítnout jako subjektivně nepřipustné).

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.):

[1] Zamítl dovolání povinné E. L. (§ 243d písm. a/ o. s. ř.).

[2] Změnil napadené usnesení v té části, kterou odvolací soud rozhodl o odvolání povinného proti usnesení o příklepu tak, že odvolání povinného Z. L. se odmítá (§ 243d písm. b/ o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)